

HET VEER - Kerstviering 22 december 2019

BEGIN – EINDE ?

VAN DONKER NAAR LICHT

Start en aanzet

Van harte welkom lieve mensen op de vierde viering van het werkjaar met de evangelist Marcus. Vandaag hebben we het over de Proloog van het Marcusevangelie, maar we houden er aan bij het einde van de Advent en het naderende Kerstfeest in dat teken te vieren... En na de viering sluiten we af met een toast op Kerstmis en de Jaarwende. Weer een hele boterham!

Mensen die er vandaag niet kunnen bijzijn: NN

Na onze viering van november 'God doet niets' met Elly, Marcus en Gerarda hadden we lekkere soepen van Monique. De opbrengst, 208 € gaat integraal naar Welzijnszorg. Hartelijk dank aan allen in naam van velen. **Samen solidair tegen armoede**. Graag willen we iets mededelen over onze deelname aan de activiteiten van 11 11 11

De wasspeld voorzien van onze naam om onze verbondenheid te verstevigen en elkander met naam te kunnen noemen. De naam ontvangen bij ons doopsel, van ons christen zijn.

Het licht van Bethlehem....

De laatste of vierde adventskaars wordt aangestoken met op de achtergrond: *muziek*

Waarom komen we hier samen? Om zin te zoeken en dat nog wel in de Bijbel, meer bepaald in het evangelie van Marcus.

We weten al dat Marcus zijn verhalen schreef in de jaren 70, na de verwoesting van Jeruzalem en de tempel. Een heel rampzalige tijd voor de Joodse christenen.... Belangrijk is te zien in welke concrete politieke en maatschappelijk context deze tekst van het Marcus-evangelie ontstond. Een summiere schets van keizerlijke overmacht die zich het recht toe - eigende te bepalen wat geschiedt, wat geschiedenis maakt. Wie en wat er iets toe doet – en wie helemaal niet...

Daartegenover een verhaal dat deze wereldorde **niet** accepteert. Wanneer alles ten einde loopt: Jeruzalem verwoest, de heiligdommen in de handen van de keizer, de christenen ondergronds in de catacomben in Rome – op dat moment schrijven deze mensen over een 'nieuw begin'. Niet over het einde der tijden en het einde van 'de Kerk' en 'de religie', niet over uitzichtloze ellende, maar over een 'nieuw begin'... een weg van bevrijding?

Vandaag breekt de hemel open. Als de hemel openbreekt, denken wij aan een flinke bui met donder en bliksem, ofwel aan de zon die daarna door donkere wolken heen breekt. In ieder geval aan iets **meeslepend**.

We zitten in de donkerste weken van het jaar en bereiden ons voor op de geboorte van Christus.

Dag na dag worden de dagen korter

en groeit het verlangen naar licht dat de duisternis verdrijft.

Christus bracht in zijn tijd licht bij vele mensen.

Hij koos consequent voor de zwaksten, de kleinsten, de armsten.

In de geboorte van Christus wordt God solidair met ons: Immanuël, God-met-ons.

We willen onze verbondenheid uitzingen met het lied: *Wat de toekomst ons zal geven*. We kunnen immers niet leven zonder toekomstperspectieven.

Openingswoord

Hij die komt, nodigt ons uit rond zijn tafel
In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Amen.
We zijn samengekomen om mekaar te bemoedigen en kracht te geven
bij het onrecht waarmee we nog altijd te maken hebben.
Daarin staan we niet alleen,
want JHWH (Jahweh) is solidair met ons in de geboorte van Jezus,
wiens naam betekent 'God redt'.
Advent betekent: de Heer een thuis geven.
Wij worden uitgenodigd om dit zichtbaar te maken
in de woorden die wij spreken,
in de daden die wij stellen,
en nog het meest voor diegenen die uit de boot vallen:
voor mensen in armoede, zonder werk, zonder papieren.

Schriftlezing Mc. 1, 1-13 - uit de Naardense Bijbel

Begin van de aankondiging van Jezus Christus.
Zoals geschreven staat bij de profeet Jesaja:
'zie, ik zend mijn aankondiger voor uw aanschijn uit,
die uw weg gereed zal maken;
de stem van een die roept in de woestijn:
bereidt de weg van de Heer,
maakt zijn paden recht!' (Mal. 3,1; Jes. 40,3)-
geschiedde het dat Johannes de Doper in de woestijn
een doop van omkeer predikte tot vergeving van zonden.
Tot hem liep uit heel de landstreek Judea
en de Jeruzalemmers allemaal,
en zij lieten zich door hem dopen
in de rivier de Jordaan,
onder belijdenis van hun zonden.
Deze Johannes was iemand, gehuld in kamelenharen
met een leren gordel om zijn middel,
en die sprinkhanen at en wilde honing.
Hij predikte en zei:
op komst is hij die sterker is dan ik, na mij;
ik ben niet eens goed genoeg om te bukken
en de riemen van zijn onderbindsels los te maken;
ik heb u gedoopt met water,
maar hij zal u dopen met heilige Geest!
En het geschiedt in die dagen dat hij komt: Jezus,
uit Nazaret in Galilea, en dat hij zich laat dopen,
in de Jordaan, door Johannes.
En meteen als hij opklimt uit het water
ziet hij de hemelen scheuren
en de Geest op hem neerdalen als een duif.
En er geschiedt een stem uit de hemelen:
'jij bent mijn zoon, mijn meest geliefde,
in jou is mijn welbehagen!' (Ps. 2,7; Jes. 42,1)
En meteen drijft de Geest hem uit,

de woestijn in.
Hij wordt in de woestijn veertig dagen lang
beproefd door de satan, en is daar bij de wilde dieren,
maar ook hebben de aankondig-engelen hem bediend.

Lied: ‘ *Magnificat*’, een bevestiging, een **JA**

Overdenking

Laten we eens kijken, met de evangelist Marcus mee, wat er te zien valt als de hemel openbreekt en wanneer dat iets uithaalt.

Dan vallen er drie dingen op:

- (1) de traditie concretiseert wat de open hemel te zien geeft;
- (2) om dit visioen te laten gebeuren en het iets uit te laten halen, moet je gewoon je eigen werk doen,
- (3) bovendien je persoonlijk aangesproken weten.

1- Marcus plaatst Johannes de Doper uitdrukkelijk in de traditie van de profeet Jesaja: zie ik zend mijn bode voor u uit... en dat is dan in Marcus'visie: Johannes de Doper.

Jesaja heeft een hele cyclus liederen over die bode, die dienstknecht des Heren, die voor God de weg bereidt opdat God eindelijk deze wereld van onrecht, wrok en mismoedigheid zou komen hervormen. Johannes de Doper kondigt – in Marcus visie – deze dienstknecht aan, en helpt die weg te bereiden door bekering te preken: mensen, zegt hij, je kan anders leven dan die middelmatigheid waar niemand echt gelukkig van wordt en waardoor ook niets wezenlijks gebeurt. Hoe het dan wel moet, ziet Marcus in de opengebroken hemel: daar daalt de Geest neer als een duif. Het is dezelfde Geest waarvan zijn religieuze traditie spreekt bij monde van diezelfde Jesaja, over diezelfde dienstknecht:

Ik heb, zegt God, mijn geest op hem gelegd.

En hij zal in het openbaar (aan de volken) duidelijk maken hoe het moet, wat recht is.

Zo ziet de mens naar Gods hart eruit en zo doet hij. En Jezus zal dat gaan doen, zegt Marcus, want diezelfde Geest is nu op hem neergedaald. Maar Jezus hoeft het niet opnieuw uit te vinden, het is allemaal al gezegd. En Jezus zal dat gaan doen: de mistroostigen, lammen en blinden, de met de nek aangekeken vrouwen en sjacheraars, degenen die gebogen gaan onder hun wrok, degenen die hun schulden niet afbetaald krijgen: hij zal ze Gods hart onder de riem steken en hen doen op staan en **leven**.

Dat is: de hemel zien openbreken, niet de hemel straks verwachten na een braaf en devoot leven, nee: hier en nu Gods kracht aanspreken en laten werken. Er moet nu geleefd worden.

Laten wij bij onszelf eens nagaan wat dat concreet betekent, zoals Jezus dat 2000 jaar geleden concreet naging, en Jesaja dat nog ruim 7 eeuwen eerder deed.

Waar komen wij de geknakte en bijna uitgedoofd mens tegen? Wie zijn de grote schreeuwers (roepers), die hun wanorde recht praten? Zijn we het misschien zelf? Wat durven we ertegenin te brengen? Hier hebben we allemaal onze eigen vragen: laten we ze vandaag stellen aan onszelf. Pas dan zien we de hemel openbreken.

“De hemel zien openbreken” = NIEUW LEVEN.

Op wereldvlak ook vandaag zoals toen een situatie van oorlog, onderdrukking enz. En toch... hoopgevende gebeurtenissen in 2019.

- Eén voor allen, allen voor Pia...onbetaalbaar, onhaalbaar en toch...

- 15.000 medestanders in Antwerpen na de moord op Julie Vanespen.
- Greta Thunberg, Anuna, Kyra, Princes Elisabeth: jongeren die het ons durven zeggen.
- Velen kwamen op voor democratie en vrijheid.
Een jaar van woede: Brussel, Gele Hesjes, Chili, Libanon, Hongkong...zie ik hier de hemel een beetje opengaan of zeg ik zoals de machthebbers: "het haalt allemaal niets uit!"

Inbreng van aanwezigen.

2- Hoe komt het zover, hoe wordt dat visioen vruchtbaar? Waardoor zet het zoden aan de dijk?

Door ons gewoon werk te doen, maar zonder daarmee ons ego op te krikken. Marcus laat Johannes zeggen: Na mij komt iemand, van wie ik niet waardig ben de sandalen (de riemen van zijn onderbindsels) los te maken, en een paar regels verder: In die dagen kwam Jezus en liet zich dopen.

Het gekke is dit: Johannes zegt: in vergelijking met die komt, heb ik niets te bieden. Maar hij heeft het nog maar net gezegd, en degene die als veel krachtiger aangekondigd is, komt. Mijn doop is maar met water, de zijne met Geest, zegt Johannes, maar hij heeft nog maar net gedoopt en **de hemel gaat open**. Doordat Johannes gewoon zijn werk doet – aankondigen en dopen – gebeurt iets wat veel meer is dan resultaten van dat werk. Maar we zien Johannes de verdiensten van zijn werk dan ook niet breed uitmeten, integendeel, het is nederig: zelfs om te bukken vindt hij zich te min. Johannes zit zijn werk niet met een groot ego in de weg, hij is bescheiden maar doet intussen wel wat hij moet doen.

Hier kunnen we veel leren over de kwaliteit van 'je werk doen'. Het gaat in ons werk niet op de eerste plaats om dat wij er beter, groter of bekender door worden. Het gaat om de zaak. We moeten beseffen dat we met het werk de zaak niet zomaar in handen hebben, maar we dragen wel ons steentje bij. Dan doen we wat we moeten doen, dan is de zaak gediend. Het ene werk is niet belangrijker dan het andere, de kwaliteit ervan wordt bepaald door **de instelling waarmee we het doen**.

17 jaar was ik op Termien koster, en op een avond kwamen ze me zeggen dat ik moest stoppen.
ze zochten een jongere.
Dat viel als een bom- veel pijn en verdriet
Ik zocht " waarom?"
Na een tijd als ik het wat verwerkt had kon ik stappen terug zetten naar de kerk, met twijfel en goede moed.
Het open stellen kwam terug, voor wie ga ik wel!
mijn vertrouwen was ik kwijt, mijn ego ook.
De eerste stappen om terug te gaan waren heel moeilijk.
De mensen terug zien de nieuwe koster zien.
Dan heb ik dat allemaal los kunnen laten en het uit handen geven.
Iedereen is de moeite waard.
Ik ook!

3- Behalve deze nederigheid is er nog iets anders waardoor het visioen van de open hemel al of niet vruchtbaar wordt. Dat is of we ons er persoonlijk door aangesproken worden.

In het visioen van Jesaja verandert plotseling van het **spreken over** de dienstknecht en wat die doet **in een aanspreking**, van de derde naar de tweede persoon, van het spreken over iemand naar een spreken tot jou.

Hij zal niet zwak worden en niet worden geknakt,

hij vestigt het recht op de aarde.....

Ik, de Heer, heb u geroepen om heil te brengen,

Ik neem u bij de hand,

Ik vorm u en bestem u...

En in het evangelie is het precies zo:

Hij zag de hemel open breken, hij zag de Geest als een duif op zich neerdalen.

Er was een stem uit de hemel: Jij bent mijn geliefde Zoon, in wie ik vreugde heb.

Ook hier verandert het verhaal over iemand – wat die zag – in een aanspreking: jij bent het in wie ik vreugde heb, **jij staat ervoor**.

De vraag is of ook wij die verandering van de derde naar de tweede persoon willen meemaken, de verandering van het weten van de verhalen en het zien van hemel open naar de beschikbaarheid om het visioen ook te doen, om de verhalen niet alleen met woorden te communiceren maar vooral met ons hart en met onze handen.

Want zonder dat wij ons persoonlijk aangesproken weten, zoals Jezus, wordt het visioen van de open hemel wel gereproduceerd, als we het opnieuw vertellen, maar blijft het vruchteloos. Laten we proberen in dit uur tot minstens **één punt te komen waarop we ons aangesproken weten**.

God geve dat we vervolgens ook daarnaar handelen.

Het blijft een leerschool om te leren luisteren, om aandacht te hebben voor mensen en er niet direct onze eigen bevindingen aan toevoegen.

Mensen bevestigen kan voor hen een beetje de hemel openen.

Daar is heel veel aandacht en wakker zijn voor nodig.

Wat moeilijk om het anders zijn van anderen te aanvaarden en er niet van weg te lopen maar in gesprek te gaan elkaars eigenheid respecterend.

Inbreng van aanwezigen.

Geloofsbelijdenis om samen uit te spreken:

Wij vertrouwen op de Woorden

die vanuit de verte van de tijd tot ons zijn gekomen.

Woorden die ons spreken over IK-ZAL-ER-ZIJN,

de Naam van een God die geen god wil zijn

op de wijze van de goden,

maar die in mensen mens wil worden

even kwetsbaar als wij zijn.

Wij durven vertrouwen in mensen

die de weg van déze God zijn gegaan

en ervoor hebben gekozen om hun leven te delen:

Jozef de Rechtvaardige onder wiens bevrijdende vleugels

Jezus mens-voor-de mensen is geworden.

En al die vele andere, meestal naamloze mensenkinderen

dankzij wie tot op vandaag de wereld gaande wordt gehouden.

Wij blijven vertrouwen op de geest van deze ENE,

die over alle begrenzingsheer

ons blijft herinneren aan onze menselijke opdracht
ons draagt en in beweging zet om vol te houden
op deze weg van hoop.
Die ons bijeen blijft roepen om elkaar niet los te laten
omdat we elkaar nodig hebben
om samen gemeenschap van leven te blijven vormen.
Amen.

Voorbeden – Lied nr. 31 Wie anders zou de wereld dragen
(drie personen lezen elk een voorbede)

God, gij die ons kent en peilt,
wij hebben juist het verhaal gehoord
van Marcus over de doop van Jezus.
Laat samen met Uw woord in onze oren
Uw Geest werken in ons hart.
Dat wij mogen zien wat Jezus zag:
wie de gebroken mens is op mijn weg,
en wat die mens van mij mag verwachten.
Laat ook hier de hemel openbreken
en richt onze ogen...

God, gij die ons kent en peilt,
richt onze aandacht naar ons werk,
het gewone werk wat op onze weg is gekomen,
laat onze behoefte aan erkenning dat werk niet in de weg zitten,
matig onze grote ego's of onze heimelijke hoogmoed.
Laat ons in ons werk bewogen worden door Uw Rijk,
laat ons bewogen worden door Uw verlangen naar het heil van mensen.
Richt onze handen en onze aandacht...

God, die ons kent en peilt,
spreek ons aan, en laat niet af,
doordring ons ervan dat gij uw heil gelegd hebt in onze handen.
Laat ons geen genoegen nemen met het herhalen van mooie verhalen,
Gij vertrouwt ons de visioenen van Jesaja en van Jezus toe,
opdat wij ze zouden doorvertellen met de kracht van onze handen
en de kracht van ons hart.
Spreek ons daar op aan, vandaag nog...

Omhaling en het klaarmaken van de tafel
Ondertussen speelt zachte muziek

Tafelgebed Lied *“Die naar menselijke gewoonte”*

Onze Vader

In het vertrouwen dat God ook bij ons terug geboren wil worden mogen wij zingen
Met het “Onze Vader van Taizé”.

Vredeswens

Dat vrede en verzoening,
gastvrijheid en openhartigheid,
liefde en solidariteit,

verbondenheid en vreugde,
kortom: dat Gods Geest mag spreken
als wij elkaar vrede toewensen. Laten we meer dan ooit elkaar de vrede wensen.

- Delen van Brood -

- We drinken en klinken op mensen en wensen – en sluiten af met het....

Slotgebed om samen te bidden

God, Gij stuurt ons wegwijzers,
engelen van mensen die blijven geloven in een wereld zonder armoede.
Wakker in ons het vertrouwen aan
zodat we uw droom van vrede en rechtvaardigheid nooit loslaten.
Geef ons de moed om Gods solidaire teken te worden voor allen die op ons rekenen,
vandaag en alle komende dagen. Amen.

Slotlied : Op de medodie van “Nu zijt welkome”, maar nieuwe woorden.

Zending en zegen

We ontstaken de laatste kaars op onze adventskrans
om ons eraan te herinneren dat God niemand in de steek laat.
In de geboorte van een Kind
reikt Hij ons zijn helpende hand
opdat zijn droom van het Rijk Gods nooit zou doven.
Laten we met de zegen van de ENE elkaar tot zegen zijn.

Heel veel dank voor het samen vieren.

Bronnen:

- Marcus code Geert Van Oyen
- WZZ Liturgiemap 2019
- Teksten samengebracht door Geert Dedecker en Frans Maas
- De BIJBEL SPIRITUEEL, Uitg. Pelckmans, Kapellen.

Josette, Jaak, Odette en vele medestanders

